

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 25C/13/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8723210732
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Bašťová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2024:8723210732.8

Uznesenie

Okresný súd Poprad v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXXX/XX, XXX XX C., právne zastúpeného JUDr. Andrejom Patakym, advokátom, so sídlom Hlavné námestie 2, 060 01 Kežmarok, proti žalovanej: D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXXX/XX, XXX XX C., právne zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. Daša Bajanová, s. r. o., so sídlom Starosaská 3, 052 01 Spišská Nová Ves, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Konanie **zastavuje**.

II. Žalovanej **priznáva** voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorého rozhodne súd po právoplatnosti tohto uznesenia samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou doručenou Okresnému súdu Poprad dňa 15.08.2023 žiadal, aby súd vyporiadal podielové spoluvlastníctvo strán sporu k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v okrese B., obec C., katastrálne územie C., zapísaným na liste vlastníctva č. XXXX, a to pozemku parcely registra „C KN“, parcelné číslo 1676 o výmere 524 m², druh pozemku orná pôda a rodinného domu so súp. číslom XXXX postaveným na pozemku parcely registra „C KN“, parcelné číslo 1676 a žalovanú zaviazal nahradiť mu trovy konania.

2. V priebehu konania, pred otvorením pojednávania žalobca vzal svoju žalobu v celom rozsahu späť, navrhol konanie zastaviť a stranám nepriznať náhradu trov konania, keďže neexistuje účelne riešenie veci, pretože z pohľadu účelnosti obe strany potrebujú predmetnú nehnuteľnosť na bývanie.

3. Žalovaná súhlasila so späťvzatím žaloby a žiadala, aby jej súd priznal plnú náhradu trov konania, pretože z jej strany bola maximálna ochota sa so žalobcom dohodnúť, poukázala na jednotlivé výzvy žalobu ešte pred podaním žaloby, keď on sám ponúkal na vyplatenie sumu 60.000,- eur, nepreukázal však dostatok finančných prostriedkov na to, aby ju vyplatil.

4. Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v účinnom znení (ďalej len „Civilného sporového poriadku“) žalobca môže vziať žalobu späť.

5. Podľa § 145 ods. 1 Civilného sporového poriadku ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

6. Podľa § 146 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie. Súhlas žalovaného je potrebný vždy, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

7. Keďže spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva vyplýva z osobitného predpisu (§ 141 a nasl. Občianskeho zákonníka), podmienkou zastavenia je, aby žalovaný súhlas so späťvzatím žaloby. Žalovaná na pojednávaní súdu dňa 13.03.2024 súhlasila so späťvzatím žaloby a zároveň žiadala, aby jej súd priznal plnú náhradu trov konania.

8. Vzhľadom na dispozičný úkon žalobcu ako dominus litis, ktorý vzal svoju žalobu v celom rozsahu späť a súhlas žalovanej, súd konanie v zmysle citovaného ustanovenia § 145 ods. 1 Civilného sporového poriadku zastavil.

9. Podľa § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

10. Podľa § 257 Civilného sporového poriadku výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

11. Podľa § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

12. Pokiaľ dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, súd pri rozhodovaní o trovách konania musí skúmať procesnú zodpovednosť sporovej strany za zastavenie konania, tzv. zásadu procesnej zodpovednosti za zavinenie, podľa ktorej trovy konania je povinná nahradiť tá strana, ktorá zavinila, že vznikli. Naproti tomu ustanovenie § 257 Civilného sporového poriadku je odchýlkou od zásady zodpovednosti za výsledok a od zásady zodpovednosti za zavinenie. V prípade, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa súd neprizná náhradu trov konania. Uvedené znamená, že súd nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu na náhradu trov konania, prípadne nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojím zavinením, aby tieto trovy protistrane uhradila. Pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 zákon vyžaduje kumulatívne plnenie dvoch podmienok. Prvou sú dôvody hodné osobitného zreteľa a druhou podmienkou sú výnimočné okolnosti, ktoré však zákon bližšie nešpecifikuje a výklad týchto pojmov ponecháva na súdnu prax. V zmysle ustálenej judikatúry nie je možné považovať § 257 za ustanovenie zakladajúce voľnú možnosť aplikácie. Ide o ustanovenie, v zmysle ktorého je súd povinný skúmať, či v konkrétnej prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti, ktoré sú hodné osobitného zreteľa, a na ktoré je potrebné výnimočne prihliadnuť pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania (bližšie pozri Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarniková, S., Bajáková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, s. 941.).

13. Aplikácia ustanovenia § 257 Civilného sporového poriadku pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď síce sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania podľa zásady úspechu v konaní, prípadne podľa zásady zavinenia, avšak príslušný súd dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu. Nepriznanie náhrady trov konania musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a jedným z rozhodujúcich hľadísk je aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako neprimeraná tvrdosť voči účastníkovi a aby neodporovalo dobrým mravom. (pozri uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 113/2019 zo dňa 06.06.2019).

14. V sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu vo veci. Len výnimočne nemusí súd úspešnému účastníkovi priznať náhradu trov konania. Zo slovného znenia zákonného ustanovenia § 257 Civilného sporového poriadku vyplýva, že ide o výnimočné ustanovenie, ktoré má súdu umožniť, aby pri rozhodovaní o náhrade trov konania mohol prihliadnuť k zvláštnostiam jednotlivých konkrétnych prípadov a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. Preto toto ustanovenie nemožno vykladať tak, že možno kedykoľvek bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade trov konania

nepriznať náhradu trov úspešnému účastníkovi konania (pozri rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 5Co/64/2019 zo dňa 15.10.2019).

15. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti už viackrát vyslovil, že účastník konania, ktorý svojím protiprávnym konaním zapríčinil, že druhá strana musí brániť svoje práva v súdnom konaní, zásadne ponese sankciu v podobe povinnosti nahradiť trovy konania, ktoré vzniknú pri tejto procesnej činnosti. Bolo by v rozpore s ochrannou funkciou civilného procesného práva, pokiaľ by civilný proces neumožňoval odstrániť zmenšenie majetkovej sféry účastníka spôsobené len tým, že bol nútený dôvodne brániť svoje práva (viď nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 178/2019 zo dňa 26.05.2020).

16. Zavinenie zastavenia konania je potrebné posudzovať len z procesného hľadiska a nie podľa hmotného práva z dôvodu, že v opačnom prípade by sa jednalo o posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku vo veci samej. Preto, ak žalobca zobral žalobu späť, zásadne platí, že zaviniť zastavenie konania, a preto je povinný nahradiť žalovanému jeho trovy. Pri rozhodovaní o trovách konania je tak právne významné len to, ktorá zo strán sporu zaviniť zastavenie konania, čiže dôvod, pre ktorý vzal žalobca žalobu späť. Ak je dôvodom späťvzatia žaloby úhrada žalovanej sumy, resp. splnenie žalobou uplatneného nároku žalovaným po podaní žaloby, zastavenie konania zaviniť žalovaný. To však platí len vtedy, ak žalobca v späťvzatí žaloby preukáže, že žalovaný splnil po podaní žaloby uplatnený nárok. V ostatných prípadoch zaviniť zastavenie konania žalobca a znáša povinnosť nahradiť trovy konania, ktoré v spore vznikli žalovanému (pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Obo/12/2018 zo dňa 20.11.2018).

17. Z vyššie citovanej judikatúry vyplýva, že pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery všetkých účastníkov konania, a tiež na okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu práva na súde a ich postoj, správanie sa v konaní. V tomto spore žalobca podanou žalobou žiadal vyporiadať podielové spoluvlastníctvo strán sporu, bývalých manželov. V priebehu sporu z písomných vyjadrení strán vyplynulo, že obe procesné strany súhlasili so zrušením podielového spoluvlastníctva, avšak podstatne sa rozchádzali v predstave, ako by malo byť ich podielové spoluvlastníctvo vyporiadané. Je nepochybné, že procesné stanoviská oboch strán v otázke vyporiadania boli opodstatnené a pred súdom obhájiteľné. Odlišné procesné stanoviská strán sporu na spôsob vyporiadania spoluvlastníctva majú svoj význam pri rozhodovaní o trovách konania, ak je uplatňovaná zásada procesného úspechu v spore, teda pri vydávaní meritórneho rozhodnutia. Ak však žalobca zobral svoju žalobu späť v priebehu konania, s čím žalovaná súhlasila a konanie o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva sa skončí jeho zastavením, tak o nákladoch konania rozhoduje súd prednostne v súlade so zásadou obsiahnutou v § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Zastavenie konania jednoznačne zaviniť žalobca, pretože svoju žalobu vzal späť, žiadal konanie zastaviť a nepriznať trovy konania žiadnemu z účastníkov.

18. Pre úplnosť súd uvádza, že aj keď bolo žalobcovi uznesením č. k. 25C/13/2023-49 zo dňa 23.08.2023 priznané oslobodenie od platenia súdnych poplatkov vo výške 50 %, z ním uvedených majetkových pomerov súd nemal preukázané, že by ho bolo možno považovať za sociálne slabú a odkázanú osobu, a preto jeho majetkové, zárobkové či iné pomery nie sú hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné výnimočne prihliadnuť pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania.

19. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam má súd za to, že v danom prípade žalobca svojím dispozitívnym úkonom (späťvzatím žaloby) zaviniť zastavenie konania a súd nezistil v danej veci zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa odôvodňujúce výnimočný postup pre nepriznanie náhrady trov konania, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia a priznal žalovanej voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorého rozhodne súd po právoplatnosti tohto uznesenia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Poprad na Krajský súd v Prešove. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvej inštancie, možno uplatniť za splnenia podmienok podľa § 366 najneskôr v lehote na vyjadrenie k odvolaniu.